

Mõjuhindangust ja eelkonsulterimisest

15. Jan 2018

Küsimus: Kas uus [isikuandmete kaitse üldmäärus](#) [1] nõuab tõepoolest ettevõtjalt kõigi andmetöötlustoimingute puhul mõjude hindamist ja andmekaitse inspeksiooniga konsulterimist?

Vastab Andmekaitse Inspeksiooni peadirektor Viljar Peep:

„Ei nõua. Tegemist on järjekordse müüdiga, mis seoses uue isikuandmete kaitse üldmäärusega levima on hakanud. Andmekaitsealast mõjuhindangut ei pea tegema sugugi mitte kõik ettevõtted ja asutused. Isikuandmete kaitse üldmäärus näeb ette, et andmekaitsealane mõjuhindang tuleb läbi viia enne kõrge riskiga andmetöötlustega alustamist. Üldmäärus on oma lähenemisviisilt riskipõhine. See tähendab, et rangemad nõuded rakenduvad siis, kui isikuandmete töötlemine sisaldab riske. Näiteks andmetöötluste suur maht, tundlik sisu, inimeste automatiseeritud profileerimine, automaatotsused, suurte alade kaameravalve, isikuandmete edastamine väljapoole Euroopat. See tähendab, et mõjuhindangu tegemise kohustus on neil andmetöötlejatel, kelle isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärke arvesse võttes tekib tõenäoliselt inimeste õigustele ja vabadustele suur oht.

Samuti tuleb mõjude hindamine läbi viia siis, kui ettevõtja hakkab kasutama uut tehnoloogiat, millega tal varem kokkupuudet pole olnud. Näiteks sõrmejälje- või näotuvastuspõhised lahendused või nn asjade interneti seadmetel põhinevate teenuste osutamine. See annab andmetöötlejale teadmise, kas näiteks uus riist- või tarkvara võib võrreldes senisega kujutada inimestele kõrge riskiga eraelulist riivet. Selle teadmise baasilt saab teha otsuse, kas tema käsutuses olevate vahendite, teadmiste ja oskustega on seda riivet võimalik piisavalt maandada.

Kui selliseid riske ettevõtte andmetöötlusprotsessidega ei kaasne, siis mõjuhindangut teha ei tule. Siiski soovitame ettevõtjatel oma andmetöötlusprotsesside mõjud ära kaardistada ka siis, kui mõjuhindangu tegemise kohustust ei ole. See on vajalik ettevõttele endale, et aru saada, kas tegevus vastab määruse nõuetele.

Ka juhul, kui andmetöötlejal on kohustus mõjuhindang läbi viia, ei tule seda esitada kooskõlastamiseks ega registreerimiseks Andmekaitse Inspeksioonile. Kui aga mõjuhindang näitab isikuandmete töötlemise juures suurt ohtu, tuleb ettevõttel määruse kohaselt enne andmete töötlemist konsulterida järelevalveasutusega. Eestis on selleks asutuseks Andmekaitse Inspeksioon.

Mitmed ettevõtjad on ekslikult tõlgendanud eelneva konsulterimise kohustust käsitlevat määruse artiklit endale ebasoodsamal viisil. Eksliku tõlgenduse kohaselt jääks eelneva konsulterimise kohustus andmeid töötlevale ettevõttele-asutusele ka siis, kui pärast mõjuhindangu tegemist leitakse sobivad meetmed ohu leevendamiseks ning andmete töötlemisel enam ohtu ei ole. Sellise kohustuse panemine andmetöötlejatele, kes on mõjuhindangu järel ohu kõrvaldanud ja riskid maandanud, oleks Andmekaitse Inspeksiooni hinnangul kahtlemata ülemäärane ja liialt ressursimahukas.

Andmekaitse Inspeksiooniga peavad konsulterima tulema ainult need andmetöötlejad, kes pärast mõjuhindangu tegemist ja vajalike meetmete kasutuselevõtmist ohtu piisavalt leevendada ei suuda. Kui riskid on maandatud, siis eelkonsulterimise kohustust ei ole.“

Source URL: <https://www.aki.ee/en/node/1472>

Links:

[1] <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=ET>